

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 11112
Tarih : 05.02.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 05/02/2021 14:44
Sayı: E-120.10- 00000774734
II II II II II II II II

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Şırnak Valiliği tarafından Cizre'de 14 Aralık 2015 tarihinde sokağa çıkma yasağı ilan edilmiş, 79 gün kesintisiz ve tam zamanlı olarak süren yasak boyunca hâlâ net olmamakla birlikte yaklaşık 300 sivil yurttaş yaşamını yitirmiştir. Toplumsal hafızaya “vahşet bodrumları” olarak yerleşen, üç bodrum katında ve civarında yaşamını yitiren yurttaş sayısı ise 177 olarak açıklanmıştır. Bu vahim olay BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği'nin Mart 2017 yılında yayınladığı raporada, “Şırnak’ın Cizre ilçesinde bombardımandan kaynaklı yangınlarda yaşamlarını yitirmelerinden önce, kadın, erkek ve çocukların bodrum katlarında, susuz, elektriksiz, yiyeceksiz bir şekilde haftalarca herhangi bir tıbbi yardım alamadan yardım beklediği, daha sonra binaların tamamen yıkılarak olası bütün delillerin yok edildiği” ifadeleriyle yansımıştır. 14 Aralık 2015’te ilan edilen sokağa çıkma yasakları sırasında ağır silahlarla bombardıman emrini veren gerçek sorumluların açığa çıkarılıp yeni bir yargılama sürecinin başlaması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Nuran İmır

Şırnak Milletvekili

Hasan Özgünes

Şırnak Milletvekili

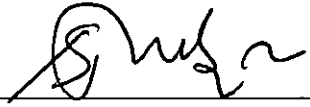
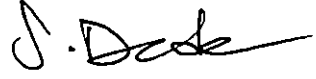
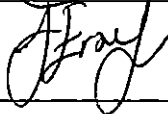
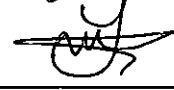
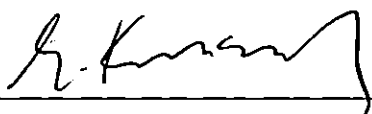
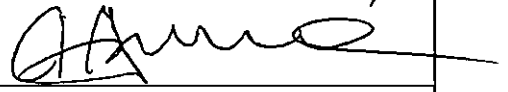
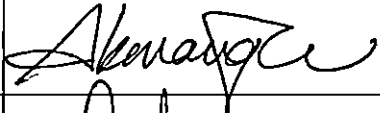
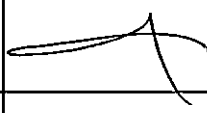
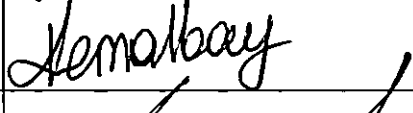
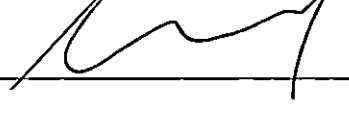
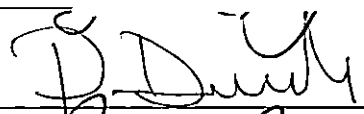
Hüseyin Kaçmaz

Şırnak Milletvekili

GEREKÇE

Toplumsal hafızalara “Vahşet bodrumları” olarak kazınan 2015 Cizre’de sokağa çıkma yasaklarının üzerinden 6 yıl geçti. Şırnak’ın Cizre ilçesinde 14 Aralık 2015’te başlayıp 2 Mart 2016’ya kadar devam eden yasak boyunca yaşanan çatışmalarda 300’e yakın kişi yaşamını yitirmiş, yüzlercesi de yaralanmıştır. Operasyon sırasında kullanılan ağır silahlardan kaynaklı Yafes, Sur, Cudi ve Nur mahallelerinde yer alan 3 bine yakın ev kullanılamaz hale getirilmiştir. Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Yüksek Komiserliği ilçede yaşananlara dair “Kıyamet benzeri bir tablo” tanımlamasında bulunmuştur. Cizre’de uygulanan ve 79 gün aralıksız süren sokağa çıkma yasağının yasal dayanağı ile ilgili hukukilik problemi bulunduğu Şırnak Valiliği’nin söz konusu dönemde almış olduğu yasak kararında ortadadır. Uluslararası insan hakları belgelerinin yanı sıra, Türkiye Anayasa’sının 13.maddesinde temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırıldığı durumların Anayasa ve Kanunlarda açıkça yazılması gerektiği belirtildiğinden, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11. Maddesi il valisine sokağa çıkma yasağı ilan etme yetkisi vermemektedir. Kanunda böyle bir ibare yoktur. Her ne kadar sokağa çıkma yasağı tedbiri ancak olağanüstü hâl veya sıkıyönetim halinde başvurulabilecek bir tedbir olarak Kanunlarda yazılı olmasına karşın, ülke tarihindeki olağanüstü hâl veya sıkıyönetim halinde bile günler süren “aralıksız sokağa çıkma” tedbirleri gündeme gelmediği gibi doğal olarak her düzeyde hak ihlallerine yol açan günler süren “aralıksız sokağa çıkma yasağı” uygulamalarının hayal edilmesi bile olanaksız olmasa gerekir. Hükümetin valiler ve kaymakamlar aracılığı ile bu tip hukuka aykırı işlemlere başvurması AİHS’in 15.maddesindeki yükümlülüklerden kaçınmayı da beraberinde getirdiği gözlenmektedir. Devlet Bahçeli’nin “Güneydoğu’da olaylar başlayınca ben hemen oralarda sıkıyönetim ilan edin dedim. Ama sonradan gördüm ki iyi ki benim o sözümü dinlememişler. Çünkü biz orada o gün komutanlar terörle mücadele ediyor diyorduk, meğer darbe planı yapıyorlarmış. Bir de ellerinde sıkıyönetim yetkisi olsaydı facia olabilirdi.” ifadesi ve yine dönemin İçişleri Bakanı Efkân ALA’nın “emirlerimizi dinlemeyen bir grup var” ifadeleri sokağa çıkma yasakları sırasında yaşanan tüm hak ihlallerinin araştırılması açısından elzemdir.

Sokağa çıkma yasağı sürecinde başlatılan operasyonlar sırasında 3 binanın bodrum katlarında yakılarak öldürülen 200’e yakın kişi için Cizre Cumhuriyet Başsavcılığı’na yapılan suç duyurularının 31’i takipsizlik ile sonuçlanmıştır. Sokağa çıkma yasakları sırasında yaşanan hak ihlallerinin araştırılması, dönemin İçişleri Bakanı’nın bir grup var emirlerimizi dinlemiyorlar dediği grubun kimlerden oluştuğunun tespit edilmesi ve yeni bir yargılama sürecinin başlaması amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını talep ederiz.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	
3	HABİP EKSİK	İĞDIR	
4	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
5	OYA ERSOY	İSTANBUL	
6	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
7	EROL KATIRCIOĞLU	İSTANBUL	
8	AYŞE ACAR BASARAN	BATMAN	
9	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
10	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	
11	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
12	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
13	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
14	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
15			
16			
17	PERO DUNDAR	MARDİN	
18	RIDVAN TURAN	MERSİN	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	